

SVENSKA ESPERANTO-TIDNINGEN LA ESPERO

Juli-Aug. 1944

32 årg. Nr 7-8

ORGAN FÖR SVENSKA ESPERANTO-FÖRBUNDET

ESPERANTO I FOLKSKOLAN

Ett manande exempel

En notis i förra numret av Espero meddelade, att esperantokursen vid en folkskola i Uddevalla skulle komma att avslutas med offentlig examen. Vi ha sökt reda på vad ortspressen haft att säga om evenemanget och kunna citera Kuriren, som skrev den 5 juni:

— Att lära esperanto är ett gott medel att även lära svenska, och ni pojkar äro att gratulera, som fått vara med i denna esperantokurs, sade överlärare Bergström i går kväll, då han tackade magister Dahl och de 14 pojkarna vid den i Margretegärdeskolan hållna esperantokursens examen, och förvisso hade han rätt. Man kunde tydligt märka en påfallande nytta för även modersmålet i just studiet av esperanto. För att nu inte tala om med vilken brinnande iver och lätthet pojkarna gick in för de olika examensuppgifterna.

Efter några inledande ord av herr Dahl om esperanto som internationellt hjälpspråk och sedan han meddelat att den kurs som står inför sin avslutning omfattat 35 lärotimmar, övergick man så till examen. Man började med en stilla konversation om "kio estas Uddevalla" (Vad är Uddevalla?) och sedan man kommit så långt i den fortsatta konversationen att man talat om att "mia fratino estas ĵurnalisto" (Min syster är journalist) övergick man till grammatiken med de olika böjningarna för att sluta med översättningsövningar från esperanto till svenska. Allt lekande lätt och förvånansvärt perfekt, icke minst med tanke på den korta undervisningstiden.

Sedan alltså examen var överstånden höll överlärare Bergström ett kort anförande och tackade såväl magister Dahl som eleverna för det goda resultatet och ansåg att undervisningen av esperanto har ett stort värde för även undervisningen i övrigt och uttryckte en förhoppning om, att studiet av esperanto i folkskolorna borde få fortsätta. Varje pojke fick därefter ur överlärarens hand mottaga betyg, som visade på vederbörandes färdighet i såväl läs- och talövningar som språklära och översättningar. Så bjöd magister Dahl pojkarna på kaffe och vi förmoda, att esperantokonversationen fortsatte vid kaffebordet.

*

Magister Dahl blev föremål för flera intervjuer och vi skola tillåta oss att återge ett avsnitt av en sådan.

Herr Dahl kunde med stolthet berätta, att hans elevers provskrivningar bestått provet inför Esperanto-institutets argusgranskning. Det visar sig alltså, sade han, att ett tvåårigt studium av esperanto i folkskolan ger

en påfallande god förmåga att skriva och tala esperanto. Eleverna får ett instrument i sin hand, som öppnar de spärrade språkgränserna. Hela livssynen förändras. Det blir vidare och mera djupgående perspektiv, och vad det betyder, att folkskolans barn får kontakt med yttervärlden, det kan var och en förstå, ty vad är det som framförallt behövs i den efterkrigstid som kommer. Det behövs förståelse de bredare lagren emellan, och den kan näppeligen skapas på annat sätt än genom språklig kontakt.

En aktuell uppgift.

Men vad jag just nu anser vara av betydelse i frågan esperanto och folkskolan, fortsätter herr Dahl, det är de resultat i modersmålet, som nåtts genom esperantostudiet.

Från skolöverstyrelsen i Stockholm har utsänts s. k. standardprov, avsedda att ge läraren en hjälp i ett rättvist bedömande av elevernas förmåga och kunskaper. Det är resultatet av standardproven i språklära, som jag vill peka på som intressanta och talande.

Det visar sig nämligen, att de elever, som studerat esperanto, ligger på den övre halvan av poängtabellen och att alla de bästa resultaten registrerats av de elever, som haft esperantoundervisning. Nu får man naturligtvis inte bortse ifrån, att dessa esperantostuderande elever i klassen haft en timme mera undervisning per vecka än de andra, men även om man räknar med detta, så är det alldeles uppenbart, att esperanto har hjälpt till att klara de grammatiska begreppen och ge dem en levande mening. Svensk grammatik har med esperantos hjälp och tack vare språkets enkla, klara, logiska och lättförståeliga byggnad blivit förstådd.

Esperanto fungerar.

Jag vet mer än väl, att esperanto likaväl som allt annat, som är nytt och oprövat, möts med skepsis, och framförallt är det de, som inte satt sig in i vad esperanto är, som rynkar på näsan och anser det hela som en oväsentlighet. Jag är också medveten om, att det kommer att ta tid, innan konservatismen bryts och människorna bekvämar sig att lösa språkfrågan på ett rationellt och lätt sätt d.v.s. med ett internationellt hjälpspråk vid sidan av respektive modersmål.

Men detta faktum kan aldrig bortförklara, att espe-

prez., Gustav Lidbjer vicprez., Nils Persson sekr., Sven Andersson vicekr., Edvin Falck kas., Olle Anderberg, bibliotekisto. Anstataŭantoj: Nils Weiland kaj Sigfrid Jönsson. Revizoroj: Astrid Ekelund kaj Hans Petersson. Repr. de Eldona Soc. Esp. Gustav Lidbjer. Delegito de IEL Hans Petersson.

Laŭ propono de S. Jönsson la klubo decidis elekti novan membron al la estraro. E. Falck laŭtlegis gajan rakonton de Anders Olsson, F. Bengtsson kantis strofon de sama verkisto. Nova membro P. Kreidser prezentis du gajajn monologojn en skania dialekto. Li ricevis fortajn aplaŭdojn. La kunveno finiĝis per "La Himno".

Dum la kunveno la klubo honoris sian mortintan samideanon G. O. Karlsson per silenta minuto.

Meddelande från Esperanto-Institutet

ESPERANTA STUDSERVO

har med ett av sina senaste brev utsänt en förfrågan, huruvida Sveriges esperantister önskar en fortsättning på denna kurs med i huvudsak samma uppläggning som den nu pågående serien. För att få en uppfattning om intresset för denna studieform, anhåller institutet, att alla intresserade måtte redan nu anmäla sig till nästa års kurs genom att till Malmö Esperantoförenings, Malmö, postgirokonto 38714 inbetala deltagareavgiften, som trots ytterligare förhöjda kostnader blir oförändrad, kr. 3:50. Samtidigt kan man givetvis också beställa examenstexter (40 öre för två terminer). Med ledning av de under de närmaste veckorna inkommande anmälningarna, fattar institutet beslut om en ev. tredje årgång.

ENGELSKA SKOLREFORMEN OCH ESPERANTO.

Med anledning av de planerade skolreformerna har i England till undervisningsministeriet överlämnats en petition om att esperanto måtte införas på skolornas schema. Anmärkningsvärt är kanske, att bland undertecknarna till denna petition befinner sig inte mindre än 2.600 lärare, som alltså inte anser engelskan böra antagas som världsspråk.

Bland förespråkarna för esperanto som världsspråk märks den brittiske folkförbundsdelegaten lord Robert Cecil och språkforskaren Gilbert Murray i Oxford. Den senares namn är för övrigt på det närmaste förknippat med "Internationella kommissionen för andligt samarbete".

KORESPONDADO.

Kolektanto de poŝtmarkoj deziras kontakton kun samemuloj: **Joaquin Bedia Cano, San Simon, 21, 2 d., SANTANDER (Spanien).**

Två små rariteter:

DUA RAPSODIO

Red. av Szilágyi—Elg.

Pris 2:— kr.

MALJUNULO MIGRAS. — VENĜO.

Två noveller av Stellan Engholm.

Pris 1:50 kr.

Szilágyi—Engholm, dessa två namn har för den svenska men även den internationella esperantopubliken blivit toppunkter beträffande litterärt kännande och kunnande. Det är en förlust att inte ha deras verk i bokhyllan. Sänd oss likvid pr postgiro 578 eller i frimärken och vi expediera omgående.

FÖRLAGSFÖRENINGEN ESPERANTO,
Fack 698, Stockholm 1. Postgiro 578.

Svenska Esperanto-Tidningen

La Espero

Organ för Svenska Esperanto-Förbundet

Postadr.: Box 698, Stockholm 1.

Redaktör: Eva Julin, Gps I a, Sthlm.

Ansvarig utgivare: W. Wahlund.

Prenumerationspris Från 1943: helt år kr. 4:— . Lösnummer 0:35. Utkommer en gång i månaden.

Annonspris: 20 öre pr mm. Korrespondensannons: 1:50.

Expedition: Förlagsföreningen Esperanto, Sveavägen 98, Stockholm. Tel. 31 65 01. Postgiro 578.

Ombudsmannafonden.

Till alla bidragstecknare och et tantal andra, som kunnat tänkas vara intresserade för saken, har för cirka två månader sedan sänts en tablå per den 31 december 1943, ur vilken följande siffror återgivas:

Kontraktssänlig subvention för tiden		
1/7 1941—31/12 1943 = 2½ år	Kr. 10.347:77
Beräknad subvent. för tiden jan.-juni 1944	„	1.810:50
Trycksaker, porto och diverse utgifter för treårsperioden beräknade till cirka	...	„ 325:29
		Kr. 12.483:29

Till fonden influtna bidrag och räntor per den 31/12 1943, som i avräkning utbetalats till ombudsmannen	6.983:56
Efter den 31/12 1943 influtna och utbetalda bidrag enligt nedanst. specifikation	1.090:00 „ 8.073:56
För den kontrakterade treårsperioden skulle alltså erfordras ytterligare	Kr. 4.410:00

Inbetalningar efter den 31 december 1943.

Ahlgren, Adolf, Göteborg	10:—
Ahlin, E. V., Brovallen	10:—
Ahlqvist, Axel, Värsjö	5:—
Ahlmann, Dora, Eskilstuna	5:—
Andersson, Lennart, Smedjebacken	15:—
Andersson, Maria, Kungsgården	5:—
Andersson, Märta, Norrköping	2:—
Ahnfeldt, Fritiof, Rödeby	5:—
Aspenström, Mia, Borlänge	20:—
Asplund, Nannie, Eskilstuna	3:—
Axelsson, Artur, Bofors	3:—
Bengtsson, Karl, Krylbo	25:—
Berggren, Sigrid, Sundsvall	5:—

Forts. i nästa nummer.

“Latinets arvtagare”

har blivit det förkortade, populära namnet på den lika populära lilla propagandaskriften

Esperanto — latinets arvtagare
— nationalspråkens jämlike

av professor *Björn Collinder*
läroverksadj. *John Stenström*

Dess stora propagandavärde och synnerligen lättillgängliga innehåll har gjort den till ett värdefullt dokument i esperantorörelsens strävan att vinna erkännande.

Vilket värde skulle det inte ha, om varje esperantist rekvirerado ett ex. och sände det till någon icke-esperantist!

Vi skola t.o.m. spara eder besväret med att själv skicka honom det — vi göra det gärna — genom att ni sänder oss 1 kr. pr postgiro (578) eller i frimärken jämte adress på den ni vill uppvakta med ett ex.

FÖRLAGSFÖRENINGEN ESPERANTO,
Fack 698, Stockholm 1. Postgiro 578.

Programmets huvudpunkter.

- 27 maj 15.00 Kongressbyrån öppnas i Stadshotellet.
- 17.30 Svenska Lärarnas Esperanto-Förbunds årsmöte.
- 18.30 S. E. F:s styrelse sammanträde.
- 19.00 Kongressens högtidliga öppnande.
- 20.30 Festsupé med dans å Stadshotellet.
- 28 maj 9.00 Förlagsföreningen Esperantos årsmöte.
- 10.00 S. E. F:s årsmöte fortsätter.
- 12.30 Lunchpaus. Karlskoga stad bjuder kongressdeltagarna på lunch.
- 14.30 S. E. F:s årsmöte fortsätter.
- 18.30 Paus.
- 19.30 Supé med samkväm å Konsumrestaurangen. Färgfilm över Karlskoga, kvartett-sång, solosång, allsång, dans m. m.
- 29 maj 9.00—10.00 Gudstjänst i Karlskoga kyrka.
- Rundvandring i Karlskoga. Därefter samling vid Bofors Ungdomsgård för kaffedrickning. Avslutning.
- Alla förhandlingar hålles i Stadsfullmäktiges plenisal.

Kostnader.

Kongressavgift.

Deltagarebiljett för S. E. F:s årsmöte kr. 2: 50 pr st. Likvid härför insändes senast den 18 maj till: Karlskoga Esperanto-Societo »La Aglo» c/o Helmer Björn, Bohultsgatan 8, Karlskoga. Postgirokonto nr 280218. Supéer.

- 27 maj kl. 20.30 Festsupé å Stadshotellet, kr. 6.50 exkl. betj.-avg. (Kuponger: 1 st. V- och 1 st. R-brödkupong, 2 st. smör- och 8 st. köttkuponger).
- 28 maj kl. 12.30 Lunch å Stadshotellet. Karlskoga stad bjuder kongressdeltagarna. Kuponger: 1 st. V- och 1 st. R-brödkup., 3 st. smör- och 8 st. köttkuponger.)
- 28 maj kl. 19.30 Supé å Konsumrestaurangen kr. 4.25 inkl. betj.-avg. (Kuponger: 1 st. V- och 1 st. R-brödkupong, 3st . smör- och 6 st. köttkuponger.)

Kostnader för rum å hotell eller pensionat.

Stadshotellet.

Alternativ I.
Dubbelrum kr. 9: 50

Alternativ II.
Enkelrum kr. 5: 75

Alternativ III.
Enkelrum med extra bädd pr bädd kr. 3: 75

I samtliga ovannämnda rum finnes badrum, tel., radio, varmt och kallt vatten.

Övriga hotell och pensionat med mod. bekv.

Alternativ IV.
Enkelrum kr. 4: — — 4: 50

Alternativ V.
Enkelrum med extra bädd pr bädd kr. 3: 30 — 4: —

Alternativ VI.

Grupplagi i Stadshotellet inkl. sänglinne pr bädd kr. 3: —

I samtliga priser är betjäningssavgifterna inräknade. Kommittén förbehåller sig rätt att vid fullbeläggning på en plats överflytta rumsbeställare till närmast liknande.

Kongressbyrå.

Den 27 maj kl. 15.00 öppnas kongressbyrån i Stadshotellet vid torget. Kongressdeltagarna uppmanas att snarast möjligt anmäla sig där för att erhålla kongresshandlingarna och utlösa beställda biljetter samt erhålla anvisningar om logi m. m. Om närmare upplysningar om kongressen skulle önskas kan sådana erhållas hos kongresskommitténs sekr. adr. S. E. F.-Kongreso Karlskoga. Herr Ragnar Lindahl, Box 4646 Pa Bofors. Tel. Ksg 25162.

Kommunikationer.

Strömtorp station på S. J:s linje Laxå—Charlottenberg är sista tågbytesstation för resande från Stockholm, Göteborg o. s. v. (Se tab. 109 i Sveriges Kommunikationer.) Från Strömtorp fortsätter de resande med Nora Bergslags järnvägs tåg, räls- eller landsvägsbuss till Karlskoga järnvägsstation. (Se tab. 111 och 2201 i S. K.) För resande från norra delen av Sverige är det säkerligen bäst att resa till Örebro C och sedan därifrån med landsvägsbuss till Karlskoga. (Se tab. 2200 i S. K.) Den resande måste i så fall köpa biljett till Örebro C och bussbiljett till Karlskoga var för sig emedan det inte är samtrafik

Bussförbindelse Karlskoga—Örebro. (Tab. 2200 i S. K.) Buss avgår från Örebro till Karlskoga kl. 7,00, 9,00 o. s. v. varannan timme till kl. 21,00 samt en buss kl. 23,30 med ankomst till Karlskoga kl. 01,15. Buss avgår från Karlskoga till Örebro kl. 7,00, 9,00 o. s. v. varannan timme till kl. 21,00.

Vi vill uppmåna kongressdeltagarna att på sina resp. hemstationer begära upplysning om den bästa förbindelsen till Karlskoga.

Resande med tåg eller buss bör meddela oss sin ankomsttid.

Anmälningar.

Anmälningar och rekvisition av deltagarebiljetter skall ske skriftligt före den 18 maj under adr. S. E. F.-Kongreso, Herr Ragnar Lindahl, Box 4646 Bofors.

Kongressavgiften insändes till: Karlskoga Esperanto-Societo »La Aglo» c/o Herr Helmer Björn, Bohultsgatan 8, Karlskoga. Postgirokonto nr 280218.

För anmälningar inkomna efter nämnda datum ikläder sig kommittén inget ansvar för logi.

Anmälningarna skall ske å därför avsedd blankett eller i brev enligt fastställt formulär.

A N M Ä L A N till S. E. F:s kongress i Karlskoga den 27—29 maj 1944

För- och efternamn:

Titel och yrke:

Postadress:

- 1 Herr — Fru — Fröken
- 2 Herr — Fru — Fröken
- 3 Herr — Fru — Fröken
- 4 Herr — Fru — Fröken

B E S T Ä L L E R H Ä R M E D:

..... st. deltagarebiljett för S. E. F:s kongress å kr. 2: 50
Likvid härför är insatt å postgiro nr 28 02 18
Supébiljetter:st. till festsupén den 27 maj å kr. 6: 50
.....st. ,, lunch den 28 maj (kostnadsfri)
.....st. ,, supé den 28 maj å kr. 4: 25

L o g i:

.....st. enl. alt.....för.....nätter den / - / - /
.....st: enl. alt.....för.....nätter den / - / - /
.....st. enl. alt.....för.....nätter den / - / - /
.....st. enl. alt.....för.....nätter den / - / - /
Ombesörjer själv logi (Gäller för.....)

Anländer till Karlskoga med tåg - buss den maj kl.....

Avsändarens underskrift

Kring kongressen.

Brodersmålet invid modersmålet.

Förbundsordförändens, redaktör Paul Nylén, hälsningstal förde oss ut över vardag och småsinne till vida vyer och framtidsplaner.

— Det mål vi esperantister satt oss före, sade talaren, är att lära människorna förstå varandra. Så som världen nu utvecklat sig, bilda länderna och språkområdena inte längre några slutna enheter som är sig själva nog — hela vår jord är på väg att bli en enda kulturgemenskap.

När vi mitt uppe i den rasande världsförödelsen vägra att överge våra och mänsklighetens ideal, som syfta till de uppbyggande krafternas utveckling i fredens gärningar och broderlighetens anda, så handla vi i den säkra förvisningen att en dag dock skall komma, när den krigande världens herrar skola komma till besinning, att människovärldens krigsfeberyrsel äntligen måste vända sig till hälsa.

Vad vi esperantister har att bjuda är mänsklighets-språket — brodersmålet jämsides med modersmålet — för umgänget med alla länder och folk. Innan detta krig kom över oss befann sig esperanto i stadigt framåtskridande i hela den civiliserade världen. Liksom de flesta ideella strävanden arbetar i detta nu esperantorörelsen i motvind och utan det omedelbart nyttigas dragning.

Men ändå, ungdomen har ju framtiden för sig och kan arbeta på lång sikt. De, som har låtit sig fångas av esperantos trollkrets, ha även för det närvarande, trots den ringa möjligheten till internationellt samarbete, funnit esperantostudiet löna mödan för tjusningen att efter en rimlig ansträngning se sig i stånd att behärska ett främmande språk. Esperantostudiet har i en mängd fall visat sig som uppslagsändan till ett fortsatt bildningssökande för ungdomen, som tidigare inte haft något bildningsintresse.

De speciella välfärdsinrättningar och bildningsorganisationer som i Karlskoga ställts till de ungas förfogande gå i samma anda och är de bästa bundsförvanter till vår rörelse. Det är därför som vi möta varandra med full och ömsesidig förståelse. Detta förklarar också det intresse och den generositet varmed Karlskoga stad och dess ledande personligheter velat omfatta vår kongress, och som vi hjärtligen tacka för.

Tal. jämförde därefter den användning som esperanto fått bland de krigförande i detta och förra världskriget. Under de långa åren i fånglägren före Versaillesfreden var det många som blev hängivna esperantister, och tal. berättade, hur ungerska esperantoskaldar borta i sibiriska fångläger skrev några av de förnämligaste pärlor, som esperantospråkets poesi kan uppvisa. Nu är språket i onåd hos världens tyranner. Såväl Hitler som Stalin har under sin utrotningspolitik gått hårt fram med esperantoorganisationerna och dess medlemmar.

De sparsamma meddelanden som kommer utifrån tyder emellertid på att det glöder under askan och att språkets vänner lever på hoppet. I England har just under krigstiden skett ett både numerärt och ekonomiskt uppsving för rörelsen. I vårt land har esperantokretsen fått vidkännas en uttunning, men det senast gångna året har fört med sig en bestämd tendens till bättring.

Då kriget någon gång blir slut, måste vi neutrala och inte minst vi svenska esperantister vara redo att hjälpa våra organisationer ute i världen på fötter igen, fortsatte tal. Det är sannolikt att den 32:a esperantistiska världskongressen kommer att härbärgas av oss i Sverige.

ranto redan nu fungerar som vilket nationalspråk som helst, att det kan läras relativt lätt av barn med folkskolans underbyggnad och att ett studium av detsamma ger eleverna en fastare kunskap och säkrare inblick i modersmålet byggnad.

Erfarenheterna från experimentet vid Uddevalla folkskolor är de allra bästa, och jag vet, att det på många håll i landet börjar växa fram ett allmänt intresse för esperanto i folkskolan.

*

Prediko en la dua pentekosta tago.

Paroĥestro Gunnar Edberg el Barsebäck gvidis ia esperantan diservon en la vasta preĝejo de Karlskoga la duan pentekostan tagon. Sian predikon li formis jene:

"Vidante la homamasojn, Jesuo estis kortuŝita pri ili, ĉar ili estis mizerigitaj kaj disigitaj, kiel ŝafoj ne havantaj paŝtiston. Tiam li diris al siaj disĉiploj: La rikolto ja estas abunda, sed la laborantoj estas malmultaj. Petu do la Sinjoron de la rikolto, ke Li sendu laborantojn en Sian rikolton". (Matt. 9:36—38.)

Ĉi tiuj vortoj de la Nova Testamento donas al ni informon pri tiu rigardo al la homoj, kiun la Majstro de Nazaret havis. Kaj ni tiam unue konstatas la fratecan simpatian, per kiu li rigardis siajn kunhomojn. "Li estis kortuŝita pri ili", li havis nefermitan koron al ili. La Majstro de Nazaret rigardis la homojn per rigardo de la amo. Tio signifas alivorte, ke li starigis sin sur sama plano kiel ili, estis solidara kun ili, rigardis ilin kiel fratojn kaj fratinojn, gefilojn de la sama ĉiela Patro. Estas ĉi tiu rigardo de Jesuo al la homoj, kiu rezultigis tiun ideon pri la frateco de ĉiuj homoj, kiu, de kiam la Majstro mem vagadis sur nia tero, apartenis al la plej gravaj kaj plej riĉaj posedoj de la homaro.

Sed la tempo estas nun tia, ke la planto de la frateco ne facile povas trovi nutraĵon, vivi kaj kreski. La ideo de la frateco de ĉiuj homoj tamen ne mortu en ĉi tiu tempo de la milito kaj malamo. Estas ĝuste nun eĉ pli necese, ke la sankta flamo de la homamo ne ĉie estingigis, sed ke homoj ekzistas, kiuj konservas ĝin ardanta en siaj koroj, kaj kiuj povas ekflamigi ankaŭ aliajn korojn.

Jes, geamikoj, vi komprenas, ke mi en tio ĉi precipe pensas pri ni esperantistoj. La ideo de la frateco estas ja fundamenta ideo de nia mondampleksa movado, unu el tiuj kolonoj, sur kiuj la esperantismo estas bazita. Ni konu niajn devojn rilate al tio ĉi. Sed ni ankaŭ vidu la grandecon esti portantoj kaj defendantoj de tiu sankta flamo de la homamo, kiu sola povos redoni al ni lumon, varmon kaj pacon en nia mondo. Estas hodiaŭ plej grave, ke ni lernu rigardi niajn kunhomojn, kiel la Mastro de Nazaret, per la rigardo de la amo, de la frateca amo.

Vidante la homamasojn, ŝajnas al Jesuo, ke ili estis mizerigitaj kaj disigitaj, kiel ŝafoj ne havantaj paŝtiston. La Majstro ne estis blinda antaŭ la homa mizero. Kontraŭe li vidis pli klare ol aliaj, ĉar li vidis la plej profundan kaŭzon de la homa mizero. "Kiel ŝafoj ne havantaj paŝtiston", tiu bildo parolas pri tio, kion Jesuo vidis kiel la plej profundan mizeron, la veran mizeron, nome, ke la homoj perdis Dion. La Sankta Skribo havas ie la esprimon "esperon ne havantaj kaj sen Dio en la mondo". Ne estas hazardo, ke la esprimoj "sen Dio" kaj "esperon ne havantaj" unuiĝis. Ili apartenas unu al la alia.

Estas ĉi tiu rigardo de Jesuo al la homa mizero, kiu devas ekesti ankaŭ la nia. Ni vidas la suferon kaj la mizeron en la mondo, proksime kaj malproksime, la maljustecon kaj la senamon, la perforton kaj la malamon, kaj ni terurigas antaŭ tio ĉi. Sed ni ankaŭ vidu kaj komprenu, ke apenaŭ povas esti alimaniere, kiam oni turnas la dorson al Dio kaj liaj ordonoj. ne submetas sin al Li kiel ĉies plej alta aŭtoritato. Vivi sen Dio, sen ĉielo, sen la klaraj, firmaj ordonoj de Dio kunportas malfeliĉon, senhejmecon, senradikecon kaj mizeron.

Ni ĉiuj deziras pli bonan mondon, kaj ankaŭ ni esperantistoj volas partopreni en la konstruado de ĉi tiu nova mondo. Sed se ni en tiu laboro atingos realan rezultaton, ni ne povos lasi Dion flanke kaj ŝajnigi kvazaŭ Li ne estas kaj ni nenion scias pri liaj ordonoj. Ĉi tie ni pensu

Vi äro glada att ha fått denna illustration ur livet till debatterna vid Karlskoga-kongressen, och vår förhoppning är att folkskollärare landet runt skola finna möjlighet att följa hr Dahls exempel.

Och till detta vilja vi lägga ytterligare en förhoppning och den gäller klubbarnas medverkan i sådana kurser. Ja, förstå oss rätt. Kursen skall magistern leda, men de ekonomiska besvär som den förorsakar böra klubbarna kunna lätta. Propaganda, läroböcker, skrivmaterial, premier o.s.v. bör klubben i orten kunna bidra till.

pri la vortoj de la Biblio: "Se la Sinjoro ne konstruas la domon, tiuj, kiuj konstruas ĝin, vane laboras".

Mi venas nun al tria afero. La bildo en nia teksto ŝanĝiĝas. Jus ŝajnis al Jesuo, ke la homoj estis "kiel ŝafoj ne havantaj paŝtiston". Nun, etendante la manon al la homamasoj, Jesuo diris al siaj disĉiploj: "La rikolto estas abunda". Kie Jesuo ĵus vidis homojn en mizero, tie estas nun, kvazaŭ li starus antaŭ granda, ondanta grenkampo, kie oni kiam ajn povas komenci la rikoltlaboron. Kion signifas tio? Jes, la Majstro vidas, ke ĉu tiuj homoj, malgraŭ ĉio, estas kapitalo por la regno de Dio, li vidas, ke la vera destino de ĉi tiuj homoj tamen estas aparteni al Dio kaj maturiĝi por lia ĉielo. Ĉi tiu rigardo estas interligita kun tio, pri kio mi antaŭe parolis. Kaj kiam Jesuo rigardas siajn kunhomojn kiel fratojn kaj fratinojn, kaj kiam li vidas ĉi tion kiel ilian malfeliĉon kaj mizeron, ke ili perdis Dion, tiam estas pro tio, ke li scias, ke ili estas vokitaj aparteni al la ĉiela Patro, destinitaj por altaj taskoj.

Ĉi tio ĉiam apartenis al la kristana rigardo al la homo, la certeco pri la civitaneco de ĉiu homo en pli alta mondo, la dia destino de ĉiu homo, la sama al ĉiuj, sendepende de nomo kaj titolo, profesio kaj sociala pozicio. Tia rigardo kunportas respekton al la homvivo. Sed kiam ni rigardas la hodiaŭan mondon, tiam ni devas demandi: kie estas nun ĉi tiu respekto? Kiun valoron havas la homo en milito? Ju pli granda difektiĝo, ju pli multaj viktimoj, des pli sukcesa estas la bombatako, des pli la aviadisto estas laŭdata. Sed ie malproksime en la malamika lando serĉas malespera patrino sian infanon aŭ vokas la infano senhelpe sian patrinon inter la restoj de la antaŭa hejmo, inter ruinigitaj domoj kaj disŝiritaj homaj korpoj.

Geamikoj, en tiu grandega laboro de rekonstruado, kiu estos necesa en nia mondo, estos ĉi tio la ne malplej grava tasko: rekonstrui la respekton por la homa vivo, la kredon je la dia destino de la homo, la respekton por la rajto de ĉiu homo vivi kaj sekvi sian altan vokon al fino. La loko kaj la tasko de la esperantomovado en ĉi tiu laboro ŝajnas al mi memkomprenebla. Jes, la esperantismo estas jam nun per si mem rimedo de ĉi tiu laboro.

Jesuo diris al siaj disĉiploj: "Petu la Sinjoron de la rikolto, ke li sendu laborantojn en Sian rikolton". La vortoj atestas la fervoron de la Majstro pri la bono de la kunhomoj kaj pri la disvastiĝo de la regno de Dio. En lia koro brulis la fajro de la frateca amo; li vidis, ke la homoj perdis Dion, estis senradikaj kaj senhejmaj; li vidis ilian destinon kreski kaj maturiĝi por la ĉielo. Ĉi tio devigis lin labori kaj batali en la servo de Dio kaj de la homoj, kaj li instigis aliajn labori kaj batali ĉe lia flanko. Kaj ni scias, ke li ne ŝparis sin en ĉi tiu faro, ne, li donis sin mem, li donis sian vivon. Sed li ankaŭ sciis, ke li donis ĝin por la plej altaj kaj noblaj celoj.

Nun, geamikoj, ĉi tio spronu nin al fervoro kaj laborpreteco. "La rikolto estas abunda". Nia movado havas altajn kaj noblajn celojn, ĝi servas finfine la homaron. Tial ni kun ĝojo kaj oferemo donu nian kontribuon. Ĉies nia kunlaboro estas bezonata. Ĉi tiu jarkunveno nutru kaj fortigu la kredon je la estonteco de la esperantismo. Ĝi denove ekflamigu la sanktan flamon de la entuziasmo en niaj koroj, tiel ke ni, ĉiu en sia loko kaj ĉiu laŭ sia kapablo, malkaŝanime kaj neegoisme daŭrigas la laboron, lumigataj kaj gvidataj per la stelo de la esperantismo, la verda stelo.

Amen.

Kongresa kritiketo.

Per la granda parolado de la prezidanto de la Federacio komenciĝis la Karlskoga kongreso, kies aranĝoj en ĉiu rilato respondis al la grandaj atendoj. Sed ekde la malfermaj paroloj ĝis la fino — escepte la ekskluzive espe-

Bär alltid Esperantostjärnan!

Trevliga märken, grön stjärna på vit botten, i normalstorlek, pris pr st. 1:—.

Miniatyrstjärna, samma utseende, kr. 0:75.

Beställ hos FÖRLAGSFÖRENINGEN ESPERANTO, Box 698, Stockholm 1.

MI ESTAS LA TILIO. Gustaf Fröding:

Mi estas la tilio,
La juna sed sensuka —
Jam velkas la folio
De mia trunk kaduka.
Ho vent,
Portu for!
Kranketas malgaje la velka or.

En ĉiu aj ridetas ja al ni
Aŭ ploras iu bela harmoni.
Malriĉa stepo, kalva, velka ter
En la aŭtuna grizo de l'vesper
Al ĉiu par amanta plibeligas.

Sed al malvarma senso, al mi mem,
Malmulte gravas, kio el la sem
De l'belo bele kreskas kaj verdiĝas.
Doloro, ĝojo belaj, faru vi,
Ke l'vivo iĝu nova ĉirkaŭ mi.

Kaj kiam super branĉ mortanta ploras
La larmoj de l'printempa pluv senpove,
Nur unu al la branĉo plu valoras:
Ke fluu vivo tra la trunk denove.
Ho dolĉa larm, se donas tamen vi
La vivon, ploru verdon super mi.

Viv mortanta, vivo dia!
Donu, febla kor,
Lastan aventuron via
Lasta bela hor!
Per la ombroj sin vualas
La fuganta viv.
Mort teruras. Nigra falas
Kruta la dekliv.

*) febla = malforta (Parnasa Gvidlibro)

Trad. Thure Almroth.

rantlingvan Diservon — oni apenaŭ aŭdis Esperanton. Tiu fakto estis iom kritikita de tiuj fervoruloj, kiuj el la plej norda izoleco pilgrimis al Karlskoga por fine aŭdi, unufoje dum la jaro, Esperanton. En tiu rilato la kongreso ne plenumis iliajn dezirojn. De alia flanko ni ne povas preterlasi la mencion de certa manko de taktiko. Ekzistas faktoj, kiuj apartenas al la movado, sed ne estas tute prifierindaj, ekzistas malfortaj punktoj en nia movado. Ni estas principe malamikoj de la blufado, sed ankaŭ de tio, ke ni tro laŭte parolu pri niaj — malfortoj. Kaj kiam ekzistas tiel bonega rimedo je dispono, kiel Esperanto, kial ni ne uzu ĝin ĝuste tiam, kiam estas Esperanto-kongreso kaj per kies helpo oni povus eviti tro unuflankan rigardon al nia afero. Almenaŭ tiuj partoj kaj tiuj pritraktoj devus esti ĉiam esperantlingvaj kaj la alparoloj de tiuj, kiuj estas bone parolantaj Esperantistoj, devus esti ĉiam esperantlingvaj. Ĉar kiam oni parolu Esperanton, se ne tiam, kiam esperantistoj havas sian jaran parlamenton?

F. S.

Kongressens avslutning

på Karlskoga Ungdomsgård blev en gedigen punkt på programmet. Redan Ungdomsgården imponerade med sin mönstergilla lärlingsskola. Och i förhandlingarna ingick ett tänkvärt föredrag av hr Hjalmar Kihlberg om Esperanto och Homaranismen. Då hans framställning innehöll så många praktiska uppslag för arbetet inom vår rörelse, har vi trott att vi därav kunna få en lämplig artikel att införa i septembernumret såsom inledning till arbetet under nästa läsår.

Fotografier från kongressen.

Ingen av alla de flitiga fotograferna ha kommit ihåg redaktionen med en plåt. Ni kanske kommer, men tänk på att tiden går ifrån även det strålande Karlskoga-minnet.

Red.

Helge Andrén 50-jara.

La 7an de aŭg. la v. klubestro de Klubo Esperantista de Malmö, s-ro Helge Andrén, fariĝos 50-jara.

Helge Andrén aliĝis al la klubo en la jaro 1932 kaj en la sama jaro li estis elektata v. sekretario de la klubo, kaj de tiam li seninterrompe apartenis al la estraro, kie li pro sia varma idealismo kaj praktika talento estis de netaksebla utilo.

Sed estas ankaŭ pro aliaj ecoj ni ŝatas kaj estimas lin. En aro de skeĉoj kaj teatraĵoj li dum la paso de la jaroj ĝojigis nin per sia gaja humoro kaj sia vere eminenta talento en la bonhumora fako.

Ce la jarkunveno de SEF en Hälsingborg kaj la finfesto de la Somera Universitato en Malmö la multaj partoprenantoj havis okazon ĝui de lia arto. Plej bone oni eble memoras lin kiel faman profesoron kun la telefonkataloga eksperimento.

Ankaŭ kiel festaranganto Andrén ofte montris sian kapablon, kaj liaj gajaj tablokantoj tuj ĉe la partoprenantoj kreis la ĝustan festhumoron.

Ce la tradiciaj kristnaskaj aŭkcioj, tiel gravaj por la kluba ekonomio, Andrén ĉiam funkciis kiel aŭkcia vendanto kaj tiam per sia brila humoro kaj siaj gajaj enmetoj stimulis la aĉetemon kaj atingis la plej grandiozajn rezultojn.

Je lia festotago ni deziras alporti al li koran dankon pro ĉiu serioza, utila laboro kaj pro ĉiu gaja, bonhumora amuzado, samtempe kiel ni alportos niajn plej varmajn gratulojn kaj bondezirojn.

G.H.

El Svisujo.

Kongreso de Svisa Esperanto Societo en Hertenstein.

Jam por la dua fojo, SES, manke de Universalaj Kongresoj, invitis al kvintaga rendevuo. Kaj ree belega loko estis elektita, Hertenstein, ĉe Lago-de-kvar-Kantonoj. Ĉarma vojeto, flankigita de florantaj fruktaroj kondukis al trankvila, hejmeca hotelo. La svisa nacia kaj la esperanta verdstela flagoj flirtis de la stango kaj interesigis la preterpasintojn.

Jam dekkvin gesamideanoj kuniĝis por la kongresa malfermo. S-ro Robertson, ĉarma kaj ideoriĉa instruisto, daŭrigis per bonega kurso laŭ propra metodo, ĉiutage li tiel amuze instruis al ni la malfacilajn kazojn de nia gramatiko. La prezidanto de SES prelegis pri historio kaj organizo de la movado, kiel same necesa scio por sperta propagandisto.

"Rendevuo de Popoloj" titoliĝis la unua vesper-prelego, scenoj kaj datoj el la internigado de diversnaciaj soldatoj. S-ro Fauser bonhumore kaj tre funde rakontis pri la vivo de tiuj malfeliĉaj homoj kaj ni spertis ke nia sekretario estas kiel prizorganto de tiuj homoj en la ĝusta loko.

Prof. P. Bovet de Genevo, dum jaroj jam ekster la movado, akceptis nian inviton kaj prelegis pri "Helpe de svisaj edukistoj al eksterlando postmilita". Kiel pedagogia spertulo li parolis pri la evoluo de la pedagogio, montris famajn kaj krizajn tempojn de la instruarto kaj prezentis al ni la supozeblan postmilitan staton.

Pli ol 50 aŭskultis la prelegon de nia honora prezidanto d-ro Edm. Privat pri "Kondiĉoj de Eŭropa Unuiĝo". Kio estis pli impona, la graveco de la temo, la preleganto kiu tiom funde konas tiun problemon aŭ la belsona fajra prelegarto, kiu estas ja famkonata al vizitantoj de la universalaj kongresoj. La prelegon sekvis diskutado kaj amika kunestado.

La lastajn gastojn alportis la ŝipo dimanĉ-matene. En la granda salono oni kunvenis por la ĝenerala kunveno de SES, en la apuda por la jarkunveno de la Laboristaj gesamideanoj, kiuj por la unua fojo elektis la saman kunvenlokon. La jarkunveno de SES, gvidata de ĝia prezidanto Otto Walder, daŭris nur iom pli ol 2 horojn. Raportoj estis aplaŭde akceptitaj, programo starigita kaj la sama estraro reelektita. La tuta kunveno pasis en konscio pri grandaj taskoj kaj espereble baldaŭaj bonaj tempoj por nia afero. Aro da spertuloj repromesis sian kunlaboron kaj la estonto ŝajnas kuraĝiga.

La bankedon, kiu nin kondukis kune kun la laboristoj, ĉeestis ankaŭ la komunumestro de la vilaĝo. Sekvis kelkhora amika kunestado, fortigo de la amikeco kaj gaja babilado. Kaj fine, la ŝipoj forkondukis nur kontentajn vizaĝojn. Ĝis revido 1945 ĉe la Geneva lago. O.W.

ESPERANTO EN DANUJO.

La interesa junia numero de la dana Esperanto-gazeto raportas i. a. pri la brila jarkunveno en Fredericia, en kiu partoprenis ne malpli ol 164 personoj. La membronombro de la dana ligo kreskis dum 1943 kaj nun estas 792 en 32 kluboj. Kiel prezidanto de la dana ligo reelektiĝis s-ro C. O. Lange. Nova propaganda broŝuro estas pretigota. La 22 majo f-ino Margrete Noll festis sian 75-jaran naskotagon, honorata de la tutlanda esperantistaro. — Kiel dum la pasinta jaro ankaŭ ĉi-somere okazos 3 somerkursoj por la danaj esperantistoj, kaj jam anoncis sin 70 personoj. — Ni sincere gratulas niajn danajn amikojn!

E. Malmgren.

LINGVA KOLONO.

Jag fryser.

Kelkaj pridiskutas la uzatan vorton "frosti". Sed fakte temas nur pri trologikemo, kiu malhelpas la eblecon eĉ por paroli. "Frosti" estas trankvile uzebla laŭ nia opinio, ĉar kiam iu diras "mi frostas", neniu povas pensi, ke la koncernulo glaciigas, des malpli, ĉar pri eventuala glaciigo oni povus doni esprimon per la dufoje menciita vorto, derivata el la vorto "glacio".

Scipovi.

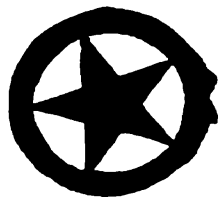
Iu prave diras, ke tiu ĉi vorto estas ne bonŝance kreita. Kiel tiu ĉi vorto kreiĝis? Oni sentas la neceson doni tute respondan vorton al la sveda (kaj alilingva) koncepto: kunna — ett språk —. Sed la demando estas: ĉu oni povus miskompreni la esprimon: Mi scias la anglan lingvon, mi scias la germanan lingvon. Laŭ mia opinio, kiun plifortigas la difinoj de la Plena Vortaro pri la vorto "scii" (koni certe kaj precize; estis sperta kaj lerta pri io) kaj ankaŭ la hungara uzo de la vorto, oni tute ne bezonas la komplikajn "povoscii" aŭ "scipovi", sed sufiĉas "scii". Ĉiuj provoj pri nova vorto estas laŭ mia sento ne-necesaj nuancoj. (Ekzistas gravaj sed ankaŭ tute superflujaj nuancoj.)

F. S.

Angla alparolo al la "suoma" problemo.

Jen citaĵo el ĵus alveninta letero de angla samideano: Mi plene konsentas, ke estus ridinde enkonduki la formon "Suomujo" proponitan de s-ro Vilkki . . . Parto de la loĝantaro estas sved-devena, kiuj eble ne tre ŝatus, ke la Esperanta nomo substreku la originon de la pli multo . . . Laŭ mia opinio oni devas rigardi la aferon de la internacia kaj ne el loka vidpunkto. Se ni akceptus "Suomujo"-n, ni egale devus akcepti absurdajn formojn por plaĉi al malplimulto de egoismaj nacioj diversloke.

Tamen mi volas fari sugeston pri eta plibonigo. Akceptante la formon "finno", jam de multaj jaroj uzata, ni ne estas devigataj diri "Finnlando" pri la lando. Ni povas diri Finnujo aŭ Finnlando por tiel eviti la neblan "Finnl . . .". Aŭ trie ni povas diri "Finlando", tute simple, ne kiel derivaĵo el "finno" kaj "lando", sed kiel memstara radiko "Finland" tute pravigebla kiel la Esperanta

Meddelande från Esperanto-Institutet

Endast kr. 3:50

kostar det att prenumerera på Esperanta Studservos tredje årgång, som börjar i slutet av september och pågår hela läsåret. Glädjande nog samma pris som förra året. (Vill man ha examenstexter också, tillkommer 40 öre.) Gör oss en tjänst genom att redan nu insända avgiften till Malmö Esperantoförenings postgirokonto 38714. Det blir som vanligt lättare och svårare texter samt nytillkommer en s. k. fri avdelning. Alla kan vara med! Anmäl Eder nu, när Ni blir påmind. Kanske Ni glömmer det sedan.

Svenska Esperanto-Institutet.

Första sommarkursen.

Liksom i fjol har Svenska Esperantoinstitutet i samverkan med ABF anordnat en studiekurs under tiden 23 juni—1 juli i Björkås, Dals Långed, med deltagare från olika orter i landet. Som kursledare fungerade redaktör Tiberio Morariu, vilken höll en serie föreläsningar över ämnet: "Esperantos roll i efterkrigstidens samarbete".

Rapport från kursen föreligger ännu inte, ty semestervärdet blev alltför strålande allteftersom kursen fortgick.

Andra sommarkursen.

Esperanto-Institutets andra sommarkurs för året ordnas som bekant av Norrköpingsklubben 15—23 juli på Granebo, klubbens sommarhem på Kolmården.

Föreläsare bli redaktör Sven Backlund och dr F. Szilágyi. Den förras serie avhandlar "Europa i stöpsleven" och den senares två ämnen "Kulturellt samarbete efter kriget" och "Originallitteratur och översättningar på esperanto".

Kursdeltagarna få tillfälle till bad och utflykter.

De som skriva omedelbart kunna kanske få bo på sommarhemmet med helinackordering för 4 kr.

Skriv till Nils Johansson, Karlshovsvägen 46, Norrköping.

formo de la nacilingvaj nomoj Finland, Finlande, Finlandia. Tiun solvon mi mem preferas. La logantoj de la lando povus esti "finlandanoj", aŭ finnoj; (laŭ la analogio "Irlandano, Islandano, Nederlandano").

Bernard Long (Rickmansworth.)

Tiu opinio koincidas plejparte al la propono de "Stenstromo" en la junia numero. Red.

Två små rariteter:

DUA RAPSODIO

Red. av Szilágyi—Elg.

Pris 2:— kr.

MALJUNULO MIGRAS. — VENGO.

Två noveller av Stellan Engholm.

Pris 1:50 kr.

Szilágyi—Engholm, dessa två namn har för den svenska men även den internationella esperantopubliken blivit toppunkter beträffande litterärt kännande och kunnande. Det är en förlust att inte ha deras verk i bokhyllan. Sänd oss likvid pr postgiro 578 eller i frimärken och vi expediera omgående.

FÖRLAGSFÖRENINGEN ESPERANTO,
Fack 698, Stockholm 1. Postgiro 578.

Nu gäller det propagandakassan!

FÖRST OCH FRÄMST

skall vi ha klart för oss det ansvar, som Sveriges esperantister har haft under kriget, har och kommer att få de första krigsåren.

ESPERANTO

kan nog av egen kraft återerövra av kriget förstörda positioner. Men nog vore det rätt och billigt om Sverige räckte en hjälpande hand — åtminstone i början.

FÖR ATT VAL KUNNA FYLLA SIN UPPGIFT

härvidlag bör den svenska esperantorörelsen själv stå rustad. Att kriget satt djupa spår även i den svenska organisationens effektivitet, är helt naturligt. Men lika naturligt är, att vi i motsats till de krigshärjade länderna ha medel att snabbt kunna få en slagkraftig rörelse igen.

MYCKET KAN GÖRAS

och mycket har redan planerats, men vi saknar fortfarande det vi alltid har saknat: En propagandakassa att hämta medel av för det nödvändigaste.

MEN NU

skall det bli allvar av. Ingen torde säkerligen ha undgått lägga märke till, att insamlingen till en propagandakassa startades för någon månad sedan. Bidrag har redan redovisats i tidningen, men nu måste det — som sagt — bli allvar av.

MED PENGAR

i propagandakassan kan vi realisera våra drömmar om en broschyr, läroböcker, handböcker, flygblad och mycket annat.

EN SAK SOM HÖR HIT

är tanken på världskongress i Sverige efter kriget. Att ett neutralt land skall komma ifråga för kanske icke bara den första utan de första världskongresserna efter kriget, torde säkerligen bli nödvändigt, och då kommer Sverige att stå som inbjudare (Malmö har ju redan nämnts som lämplig plats). Att en del av propagandakassan då skall användas för resebidrag åt meningsfränder i ett sönderbombat Europa, torde utan tvivel vara ett önskemål hos deras vänner i vårt land.

INSAMLINGEN HAR

som sagt redan startat, men ännu har inte alla på långt när hunnit vara med. Nog skulle vi kunna tänka oss, att varje esperantist satsade exempelvis en dagsinkomst eller så stort belopp, som var och en allt efter råd och lägenhet anser sig kunna bidra med.

VARJE KLUBB

bör kunna utse någon eller helst några, som får hand om själva insamlingen. Inlutna medel redovisas i tidningen.

INSAMLADE MEDEL

inbetalas till Svenska Esperanto-Förbundet, Tegelbacken, Stockholm. Postgiro 20 12. Använd helst endast postgirokontot för inbetalningar.

M E N —

denna insamling skall icke pågå år efter år! Den är tidsbegränsad. Och det är endast kort tid som står till förfogande. Någon gång under hösten skall insamlingen vara avslutad, och datum kommer sedermera att meddelas.

DET GÄLLER DÄRFÖR

att vara med nu och för klubbarna att göra något medan tid är.

D U V I L L hjälpa till!

D U K A N bidra med ett efter dina inkomster avpassat belopp!

G Ö R D E T D A O C K S A !

O C H G Ö R D E T N U !

Str.

SVEDA KRONIKO

Grupo Esperantista de STOKHOLMO. Kunvenoj en la monato Majo: La 3an de Majo ni aranĝis novan probleman batalon inter sinjorinoj kaj sinjoroj, por doni al la lastaj okazon "venĝi sin". Ili tamen ne sukcesis, ĉar la sinjorinoj venkis denove, se ankaŭ nur kun malgranda plio, 36 kontraŭ 34½. S-ro Håkansson prizorgis la multlaboran preparadon.

La 10a kolektis grandan aŭskultantaron per la parolado de s-ro Szejnman pri "Polujo sub la okupado". Antaŭ ni deruliĝis la teruregaj bildoj el la nuna Polujo, la vera tragedio de la individua homo, kiu estas io tute alia ol la nura "ŝtata tragedio". Ni aŭdis, ke Polujo estas vera buĉejo, en kiu ne ekzistas familio ne perdinta plurajn membrojn, kiel ĝendarmoj tute hazarde arestas amasojn da homoj, sendotaj al koncentrejoj, el kiuj neniu revenas, kiel oni helpe de sciencaj metodoj mortigas, praktike parolante, ĉiun anon de la antaŭe plurmilionaj juda loĝantaro, kiel oni ofte samtempe kaj publike mortpafis 200—300 homojn por nura timiga celo. Ankaŭ la kontraŭagoj elprovokitaj de la reganta terursistemo estis priskribitaj. La parolanto vidis multe da doloro kaj sango, sed tamen kredas, ke la tago proksimiĝas, en kiu la milito estos forigata kaj vidas la ĉefan rimedon por tio en la Unuigitaj Ŝtatoj de Eŭropo. Responde al demando li ankaŭ tuŝis la malĝojan sorton de la familio de la Majstro.

La kunveno de la 17a havis tre liberan kaj distran karakteron: ni amuziĝis pri Esperantaj vortludoj sur la nigra tabulo. — La 24an ni komencis pritraktante la "studservon", sekvis longa diskuto pri la proponoj prezentitaj al la kongreso en Karlskoga kaj la sinteno de niaj reprezentantoj tie. Ĉe la kaftablo ni aŭdis intervjuon de S-ro Churchill en la "radio de Verdurbo" pri Esperanto kaj Basic English. La intervjuo, kiu ne malzorgis la seriozajn problemojn, estis ellaborita de s-ro Bepperling.

La 31an ni aŭdis geografian prezentadon, aranĝitan de f-inoj Pettersson kaj Händel en regionaj kostumoj pri Orientgotio; ĝi konsistis el deklamadoj kaj prelegoj. Ĉar niaj reprezentantoj en la kongreso de Karlskoga ne ĉeestis, ni aŭdis neoficialan, viglan, interesan kaj persone kolorigitan raporton de s-ro Paul Nylén ĉe la kaftablo. Antaŭe li estis parolinta en rememoro al la ĵus mortinta f-ino Dagmar Persson en Borås kaj ŝiaj meritoj pri Esperanto.

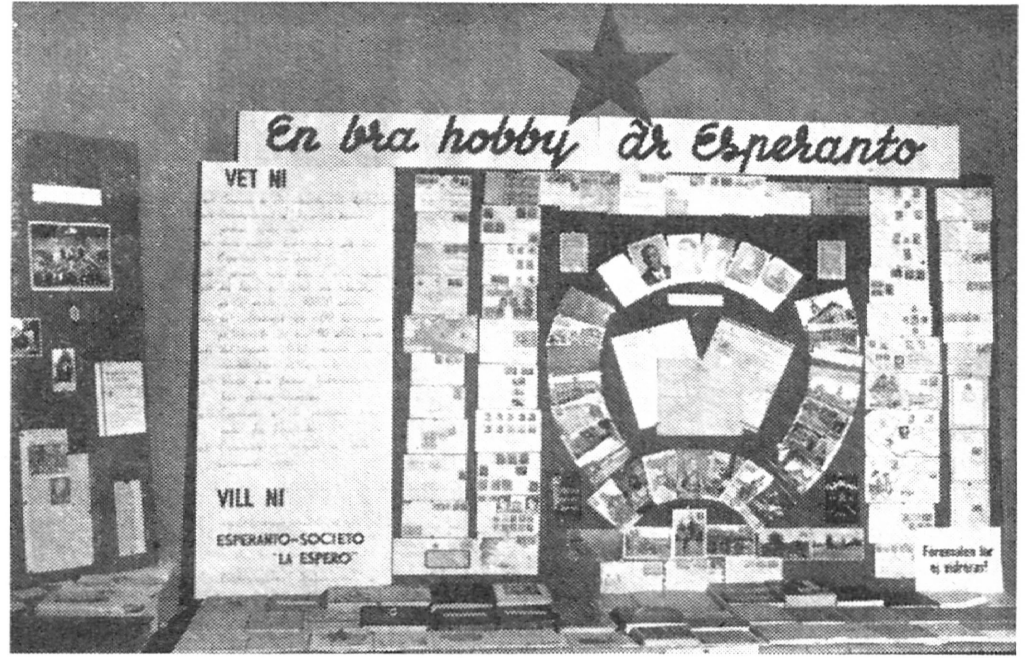
STOCKHOLM. Stockholmana ha att motse ett trevligt esperanto-evenemang, i det man lyckats förmå dr Szilágyi att lägga sin resa till Norrköpingskursen över Stockholm och där hålla två föredrag. Det första ordnas på klubblokalen Luntmakaregatan 15 kl. 20 onsdagen den 12 juli och det andra ute på MoRos sommarhem Jakobsberg, Mälarhöjden, torsdagen den 13 juli.

Närmare besked lämnas i cirkulärmeddelanden och ev. i annonser.

MALMÖ. 3.5. Ordinara kunsido. Kiel reprezentanto por la jarkunveno de SEF estis elektata Jan Strönne. Grandan diskuton kaŭzis la demando pri deviga abono de Svenska Esperanto-Tidningen. Ankaŭ la somera ekskursprogramo estis pritraktata. — 13.5. Skania vespero en kiu partoprenis kvindek klubanoj. Laŭ diro de la plej multaj partoprenintoj ĝi estis la plej amuza kunestado de la kluba historio, kaj tio ne diras malmulte. Kelkaj estis nacikostumitaj aŭ vestitaj en fantaziaj kostumoj. Inter la multaj pladoj aŭdiĝis muziko, solkanto kaj kanto de ĥoro. Bonhumoraj historioj estis laŭtlegetaj esperante kaj skanie. Kiel kutime ni estis "unu granda rondo familia", kaj la festo finiĝis nur post noktmezo.

H-dur.

HALSINGBORG. Den under höstterminen påbörjade fortsättningskursen fortsatte under vårterminen och är just i dagarna avslutad. Som undervisningsmateriel har huvudsakligen använts Esperanta Studservo, som visat sig mycket lämplig för ändamålet, och givit deltagarna tillfälle till grundlig träning i språket.

Den 30 jan. avhölls årsmöte hos Fred. E. Fernström, varvid stadgeenliga val företogs, vilka utföll sålunda: ordf. Ossian Nilsson, v. ordf. Fred. E. Fernström, kassör Thure Wendt, sekr. Einar Lemke, v. sekr. fr. Britta Adolfsson. Som ombud i ABF valdes Ossian Nilsson, och som studieledare och pressombud Fred. E. Fernström. Då förhandlingarna just voro avslutade överlämnade några av medlemmarna en grundplåt för anskaffande av Esperantofana. Denna glada överraskning mottogs med stor tacksamhet och utlöste en frivillig insamling för att öka fonden, som därvid kom upp i c:a 50 kr. — ett mycket vackert resultat. Efteråt vidtog en animerad tillställning med s. k. knytkalas och herr Wendt underhöll med musik på fiol. Festen avslutades med allsång och ett Leve! för vår rörelses framgång.

Den 22 febr. avhölls ord. möte å Restaurang "Kajutan", varvid ombud valdes till distriktets årsmöte i Eslöv den 25 mars. Man beslöt deltaga i den av Nya Frimärksklubben och Skånska Socialdemokraten planerade utställningen "Min Hobby" den 23—26 mars.

Den 12 mars högtidlighöll föreningen sin 10-åriga tillvaro med en festlighet å rest. Csardas. Tillslutningen var mycket god och stämningen höjdes, då hr Wendt inledde festen med ett par musiknummer på sin fiol, varefter ordf. hr Ossian Nilsson tog till orda och i ett kortare anförande hälsade de närvarande välkomna. Lokalen var dagen till ära smyckad med såväl Esperantofana som svenska flaggan. Talaren berörde de gångna årens arbete och de svårigheter de nuvarande förhållandena i världen förorsakade vår idéella rörelse samt uttalade en förhoppning om att dessa snart skulle vara slut och att Esperanto ånyo skulle göra sitt segertåg genom världen och förena folken. Därefter uppläste v. ordf. en av honom till festen författad prolog. Fr Astrid Johansson föredrog en av en särskild kommitté utarbetad historik över föreningens 10-åriga verksamhet. Efter ett par musiknummer deklamerade hr Axel Ahlqvist lyrik ur Sveda Antologio, varefter ordf. uppläste anlända telegram och andra hälsningar. Efter en gemensam supé trädde dansen till tonerna av hr Wendts fiol och sedan ordf. tackat samtliga för det visade intresset avslutades den vällyckade och angenäma samvaron.

Den 23—26 mars deltog föreningen med tvenne monter i utställningen "Min Hobby", vilken besöktes av över 3.000 personer. Några hundratal reklamblad utdelades. Esperantomotrerna tilldrog sig mycket stor uppmärksamhet.

Den 25 mars deltog 5 av föreningens medlemmar i distriktets årsmöte i Eslöv, därav 2 valda ombud.

Den 11 april hölls ord. månadsmöte å ABF, varvid godkändes ett av en särskild kommitté upprättat och omarbetat förslag till stadgar för föreningen. Mötet beslöt även att anordna en utflykt till Wärsjö den 11 juni, till vilken även distriktets övriga klubbar inbjödos.

Den 14 maj avhölls ord. månadsmöte hos fr. Astrid Johansson i hennes sommarvilla i Hittarp. Föreningens medlemmar blevo inbjudna att taga plats vid ett dignande kaffebord, som alla läto sig väl smaka. Vid mötet

La Domo de l' Turmento,

aŭ renkonto kun la mondlingvo "Mondial".

F. Szilágyi.

Bona Zamenhof jam dum longaj jaroj laboris pri Esperanto kaj studis kun rimarkinda persisto la eblecojn kaj la praktikecon de sia projekto kaj nur tute trankviliginte sian ne-ĉiutagan konsciencan kuraĝis eldoni la gramatikon kaj la vortaron de la nova lingvo. Preskaŭ ses jardekojn post la zamenhofa faro, t. e. ĵus, aperis la gramatiko de Mondial (la vortaro sekvas poste), kaj tiurilate s-ro H. Heimer, la aŭtoro de la nova projekto, ŝajnas esti pli kuraĝa ol Zamenhof estis. Sed ĉu kuraĝo nepre savas aŭtorojn de lingvoprojekto, tio povas esti problemo. La aŭtoro de Mondial ankaŭ alirilite havas kontraŭan opinion al Zamenhof kaj al la esperantistaro. Li kredas ke Esperanto same kiel ankaŭ la aliaj ĝisnunaj lingvoprojektoj estas ne-taŭgaj, neuzeblaj, Esperanto ne estas evolukapabla kaj pro tiuj mankoj li rapidis eldoni almenaŭ la gramatikon de la nova lingvo. Sen la vortaro oni ja ne povas komplete prijuĝi tiun ĉi novnaskitan lingvidon, kvankam la studado de la gramatiko sendube estas instrua. La gramatiko enhavas 120 paĝojn kaj komence ĉiuj — laŭ la aŭtoro — enterigotaj lingvoj ricevas pli-malpli detalan kritikon, ili ja volis solvi "matematike" la mondlingvan problemon, ili estas malfacilaj kaj rigidaj, troregulemaj, Esperanto ricevas specialan atenton, i.a. la pronoma sistemo kun siaj derivaĵoj (mi, vi, li, mia, via ktp.) estas konsiderata kiel io terure malfacila — ĉu vi iam plendis pri tio? — kaj post tio . . . nu antaŭ ol mi malkaŝus kio sekvas en la daŭrigo, mi ne povas kontraŭstari la tenton citi sistemon de la gramatiko de Mondial, kiu laŭ la supozebla opinio de la aŭtoro estas ne-kompareble pli facila ol kiu ajn parto de Esperanto: quiunque, coyunque, quelunque, quelunques, comunque, unque, dunque, cuandunque, cuantunque, kiuj lastaj du krom tio eĉ iom tro similas unu la alian, kvankam la unua signifas kiam ajn, la dua kiom ajn.

Poste sekvas la postuloj de modela mondlingvo, kiu unuavice devas esti "natura", kaj la konstato, ke Mondial estas perfekta verko, laŭ la kalkulo de la aŭtoro dekoble pli facila ol kiu ajn granda kulturlingvo. Ankaŭ mi kalkulis singarde kaj laŭ mia kalkulo mezkapulo bezonas minimume 3—4 jarojn por la enkapigo de tiu ĉi trezoro de naturaĵoj kaj pseudonaturaj idiotismoj kaj sekve oni bezonus dekoblon por la lernado de la grandaj kulturlingvoj. Nu, Mondial estas ĉio, nur ne facila lingvo kaj ĝi ofertas tro multe por ia fiksa ideo, t.e. natureco — sed kio estas natura por franco, tio ne estas natura por slavo, — komparu la elparolon de pruntvortoj en diversaj lingvoj — kaj el tio sekvas, ke la lingvo jam nun marĉiĝas en kompromisoj al la franca kaj itala lingvoj kaj en la praktiko, se ĝi atingos tion, ĝi bezonos vastegan kompletigon de tiuj 213 §-oj kun proksimume kvaroblo da subparaĝoj, rimarkoj kaj esceptoj, kiujn la Gramatiko entenas.

Oni estu bonvola kaj estimu la bonan intencon de la

diskuterades bl. a. motionerna till årets SEF-kongress. Fr. Astrid Johansson höll ett föredrag om en av henne företagen studieresa till Tyskland år 1937. Föreningens stora tacksamhet till fr. A. Johansson frambars av ordf., applåderad av alla som fått njuta en härlig eftermiddag i vacker trakt, som samtidigt tackade henne för det stora och levande intresse hon har för Esperanto, då hon ägnat sig åt studiet av detta språk under c:a 25 års tid.

VIMMERBY. 17.5 mortis sen antaŭa malsano la revizoro de la Esperanta Klubo de Vimmerby, eksparolĥestro A. E. Nyberg en sia 80-jaro. Kiam la klubo antaŭ kvar jaroj startis, li ekkomencis la esperantostudadon. Preskaŭ ĉiusemajne li partoprenis la kunvenon, kie ni la lastan jaron legis Gösta Berling. Ĉiufoje li rakontis amuzigan anekdoton de sia enhavoriĉa vivo precipe de sia lerneja tempo. La geklubanoj dankas sian bonhumoran, bonkoran, altestimatan lingvoamikon kaj samideanon. Ripozu li en paco!
El Lo.

aŭtoro, sed oni tamen devas konstati, ke liaj premisoj kaj konkludoj ne tre toleras la naturan lumon de la vivo. Li supozeble nur alflaris Esperanton kaj ne kontrolis, ĉu la kondamnita lingva movado fakte estas tiel senviva kaj rigida kiel li supozis. Kritiko veninta deinterne estas bonvena, sed fuŝa kritiko deekstere estas malutila por la ideo mem, ĉar la lingvo de s-ro H. certe ne kapablos venki, sed la vasta reklamo kaj gravmienaj vortoj en la enkonduko entute kaj fine elrevigos tiujn, kiuj sekvos la logkanton de la gazetanoncoj.

Estus interese verki detalan kritikon, sed ni devas resti inter la eblecoj kaj postuloj de nia afero. Nu tamen jen kelke da rimarkoj:

Mondial ne estas fonetika lingvo, ekzemple la elparolo de la konsonanto "c" estas duspeca laŭ la sekva litero kaj estas okazoj, kiam la litero "z" estas same elparolata kiel "c". La aŭtoro konsolas nin, ke "z" troviĝas nur antaŭ malmolaj vokaloj, sed certe estas kompatinduloj en la mondo, kiuj do devos lerni, kiuj vokaloj estas molaj kaj kiuj malmolaj. La vokalo "u" povas esti muta, post "q" — ĉar ankaŭ tio ja estas "natura", ĉu ne, ke oni faru komplimentojn al nacia lingvo por atingi duban naturecon. La akcento de u kaj i povas varii laŭ unu el la 6 sub-§-oj de la 5-a §. — Sed nin ne timigu la noktaj fantomoj! Generale oni devas akcenti la antaŭlastan, aŭ — la lastan silabon, sed troviĝas konstanta escepto kaj "ytterligare en del enstaka fall", kaj tion ja ne senkulpigas la, sendube ne malagrabra sono de la lingvo.

En la daŭrigo la aŭtoro forjetas la finajn sistemon. Sekve vi povas alrigardi mondialan tekston sen la plej minimuma scio pri tio, kiu vorto estas substantivo ktp. Povas okazi ke en frazo preskaŭ ĉiuj vortoj finiĝas per la vokalo a, sed ili povas esti verboj, adjektivoj, substantivoj, prepozicioj ktp. Ke Esperanto-teksto eĉ por gramatike ne tre lertaj komencantoj klarigas sin tuj post la alrigardo, tio ne estas malalte taksinda kvalito. Ĉe la finaĵo -a, kiu estas ne nur verba finaĵo, sed ankaŭ signifas femininan vorton, ni rimarkigu la 17-an §-on, kiu donas la finaĵon -esa "por virinaj nobelaj titoloj", des pli strange, ĉar cetere la aŭtoro tute forjetas la sufiksajn sistemon kun apomeno. Kia estos la vortaro?! — Tri artikoloj ekzistas (un, le, lo). Por rapida konstato: la numeraloj povas dangere simili unu la alian: sexe — 6, sexece 16, sexecente — 600, sexeme, sexeceme — ordnumeraloj). Por la dato oni ne bezonas ordnumeralojn: tri april signifas la trian aprilon, sed kiel aliloke ankaŭ ĉi tie ni trovas escepton, ĉar oni devas esprimi la unuan de la monato per ordnumeralo. La fragmentoj estas esprimataj per ordnumeraloj (un sexeme — 1/6), kio povas kaŭzi miskomprenon. Ni bekumu nur kelkajn el la amasaj rimarkindaĵoj. Oni ofte trovas vokaltumulon: U e il? Kie li estas? Kiel tia vokalkongreso deformiĝus en la elparolo de diversnacionoj? Sed povas okazi, ke eĉ pli da vokaloj apudas en mondiala teksto. Iu ekzemplo atentigas nin, ke la aŭtoro transprenis la — por multaj nacioj fremdan — pseudosubjektan sistemon troveblan ankaŭ en la sveda (ekz. D e t har inträffat en olycka) kaj per tio kaŭzas ne malgravajn malfacilaĵojn al multaj novuloj en diversaj landoj. Cetere tiu aranĝo iom mulumigas por la lernanto la klaran kaj facilan strukturon de la frazo. Ni ne multe parolu pri etaj koincidoj, ekz. ke la vorto "sera" povas signifi "vespero" kaj ankaŭ "estos", sed ni haltu rapide ĉe la tri diversaj signifoj de "mem" — s a m a, m e m kaj en la formo "meme" ĝi signifas e ĉ. Kompreneble ekzistas ankaŭ bonaj solvoj en la lingvo, mi mem tre ŝatas la solvon -unaltres — unu la alia — kiun oni devus utiligi en Esperanto en la formo "unalia". La substantivo ne havas akuzativan finaĵon, sed el tio kaj similaj aranĝoj sekvas tiu paĝ- kaj §-amaso, kiuj parolas pri la loko de la objekto, adjektiva atributo, adverbo en diversaj okazoj. Ankaŭ la verbo proponus rimarkojn, oni povus detale kritiki la liberan substantivigeblon de la infinitivo, la tro multajn tempojn kaj la duoblan, aktivan kaj pasivan signifon de la t.n. perfekta participo kaj ankoraŭ multajn detalojn, kiuj jen kaj jen proponas gravajn malfacilaĵojn eĉ al eŭropanoj. Sed tiu, kiu havas intereson pri ĉiuj strangaĵoj, trankvile povas legi la gramatikon de Mondial. Ni ne timas, ke li tuj konvertiĝos al la nova lingvo, kies detalan kritikon motivas nur la granda gazetreklamo, mencianta la malfavorecon de Esperanto.

Atinginte la lastajn paĝojn de la gramatiko, t.e. la pre-

poziciojn, el kiuj unu havas 12 diversajn signifojn kaj inter kiuj troviĝas pluraj kun la ne relative, sed absolute, sama signifo, mi sentis bezonon rifuĝi al nia lingvo kaj malfermis la tradukon de la Infero kaj plezure ĝuis la bravuran lingvon de Kalocsay. Mi malfermis la libron ĉe la Kvina Kanto, kie Dante atingas la "Domon de la Turmento", kaj tie li atestas pri la terura turmentado de diversaj kulpuloj.

Sed mi estis laca kaj ekdorminte mi komencis memstaran daŭrigon de la kvina kanto. Mi estis Dante kaj Minos turmentis siajn kompatindajn viktimojn kaj ankaŭ inter aliaj min per tiuj reguloj de Mondial, kiuj disponas, kiam la adjektivo estas antaŭ, aŭ post la substantivo, kaj kompreneble li ne preterlasis la pritrakton de la diversaj esceptoj kaj por mi la sonĝo finiĝis same, kiel por Dante la kvina kanto:

"Dum li parolis, la kunul' kun ploro
Lamentis tiel, ke mi tute palis
Kaj sentis kvazaŭ morton ĉirkaŭ koro
Kaj, kvazaŭ morta korp', mi terenfalas",

per kio mi kaŭzis bruon. Ĝi vekis min kaj metis punkton al miaj realaj kaj sonĝaj aventuroj en la regno de Mondial.

Världskongress. — En pristävlan.

Som vi alla veta söka vi i esperanto göra våra universella kongresser även till turistevenemang, så att hela kongressarbetet försiggår i en ram av utflykter, visningar och festligheter.

Nå, däri skilja vi oss ingalunda från andra kongressanordnare. Men vi ha, och vi måste ha, för alla utanverken kring våra kongresser ett bestämt mål för ögonen, och det är, att vårt språk i allt vad vi företa blir utnyttjat och hört.

Därför bjuda vi ej på en konsert at uteslutande instrumental-musik, utan vi se till, att huvudparten av konserten bevisar vårt språks sångbarhet. Vi ordna visningar av muséer och andra sevärigheter och äro därvid särskilt måna om, att förevisarna utom nödig sakkunskap också besitta förmåga att på esperanto göra sitt vetande njutbart för kongressisterna. Och vi få ej försumma, att låta esperanto höras från tribunen, i drama, i komedi, i fars, i recitation, vid kabaret-program och i radio.

Och lika klart som vårt språk ljuder från scenen från de tränade aktörernas läppar med den dramatiska grundlinjen som stöd för förståelsen, lika klart önska vi höra det under föreläsningarna, som gärna få behandla vitt skilda ämnen, allt för att de, utom den kunskap på olika fält de avse att meddela, också lämna bevis för, hur värdefullt esperanto är som förmedlare av denna kunskap.

Och esperanto som debattspråk . . .

Ah, det är mycket, som skall förberedas för att en esperantokongress skall bli vad den bör vara, och det är skäl att de svenske ta sig en funderare på den saken. Ty det kan hända att det blir vi, som först få uppdraget att ordna en sådan kongress, då reselivet på nytt blir fritt.

En intresserad förbundsmedlem har lagt ett förslag på redaktionens bord, som går ut på, att vi utlysa en pristävlan mellan förslag om anordningar under en kongressvecka. Han skulle vilja ha fram förslag för alla dagar en hel vecka, men lika gärna förslag för visst arrangemang, och helst ville han att f. d. kongressdeltagare skulle föra fram önskemål och förslag.

Hur skall kongressens programhäfte se ut?

Vad skall det främst innehålla?

Vilken teaterpjäs skall spelas?

Vilka svenska sånger skola framföras av kör?

Vilka av solister?

Serieföredrag?

Hur skall en recitationsafton ordnas?

En utflykt i bussar?

En utflykt pr båt?

Ja, sade förslagsställaren, jag garanterar gärna en liten prissumma för en sådan tävlan.

*

Redaktionen slog till. Det sagda får tjäna som inbjudan till en pristävlan under rubrik "Mi aranĝas Universalan Esperanto-Kongreson" T. v. står en prissumma av 50 kr. till vårt förfogande och dem dela vi ut bland förtjänta förslagsställare, som inkomma med sina opus före den 25 augusti, då vi ämna ta itu med nästa nummer av *Espero*.

Svenska Esperanto-Tidningen La Espero

Organ för Svenska Esperanto-Förbundet

Postadr.: Box 698, Stockholm 1.

Redaktör: Eva Julin, Gps I a, Sthlm.

Ansvarig utgivare: W. Wahlund.

Prenumerationspris Från 1943: helt år kr. 4:— . Lösnummer 0:35. Utkommer en gång i månaden.

Annonspris: 20 öre pr mm. Korrespondensannons: 1:50.

Expedition: Förlagsföreningen Esperanto, Sveavägen 98, Stockholm. Tel. 31 65 01. Postgiro 578.

SVENSKA ESPERANTO-FÖRBUNDET (Sveda Esperanto-Federacio), Tegelbacken, Stockholm C. Tel. 20 00 43. Postgiro 20 12.

Avgiften i SEF: Direkt anslutna medlemmar erlägga 7:50 kr. pr år och erhålla tidningen gratis. Föreningar erlägga för varje medlem en årlig avgift av 2:— kr. Varje ansluten förening erhåller ett exemplar av tidningen gratis.

FÖRLAGSFÖRENINGEN ESPERANTO u. p. a., postadress: Box 698, Stockholm. (Expedition: Sveavägen 98.) Tel. 31 65 01. (Förlagschefen: 10 53 27). Postgiro: 578. (Böcker, tidningar, korrespondenskurser o.s.v.).

SVENSKA ESPERANTO-INSTITUTET, Tegelbacken, Stockholm. Postgiro 5 15 11.

INTERNACIA ESPERANTO LIGO — IEL (Sveda Teritorio): Ĉefdelegito Karl Wästfelt, Cedergrensvägen 27, Stockholm 32. Postĉeka konto 15 12 88. Kotizoj: Membro kun jarlibro kr. 3:—; Membro-Abonanto 8:—; Membro-Subtenanto 20:—; Patrono 80:—.

LITERATURO.

Esperanto Internacia, oficiala organo de Internacia Esperanto Ligo (IEL) venis al Svedujo kiel n-roj 1—2 por jan.-febr. 1944.

Fiere oni komencas per bona ekonomia raporto, sed daŭrigas poste per literatura parto kun kvar verkoj: kortuŝa infanpriskribo, naturscienca artikolo pri termitoj, alvoko al intereso por historia modelfarado kaj fine traduko de Dickens-a fabelo el "Pickwick-Papers".

Detta nummer av Svenska Esperanto-Tidningen

är dubbelnummer för juli—aug. Nästa nummer utkommer således i september.

"Latinets arvtagare"

har blivit det förkortade, populära namnet på den lika populära lilla propagandaskriften

Esperanto — latinets arvtagare
— nationalspråkens jämlike

av professor Björn Collinder
läroverksadj. John Stenström

Dess stora propagandavärde och synnerligen lättillgängliga innehåll har gjort den till ett värdefullt dokument i esperantorörelsens strävan att vinna erkännande.

Vilket värde skulle det inte ha, om varje esperantist rekvirerade ett ex. och sände det till någon icke-esperantist!

Vi skola t.o.m. spara eder besväret med att själv skicka honom det — vi göra det gärna — genom att ni sänder oss 1 kr. pr postgiro (578) eller i frimärken jämte adress på den ni vill uppvakta med ett ex.

FÖRLAGSFÖRENINGEN ESPERANTO,
Fack 698, Stockholm 1. Postgiro 578.